

ЕКОНОМІСТ

Газета Київського національного економічного університету імені Вадима Гетьмана
№ 16—17 (1427—1428) e-mail: economist@kneu.edu.ua Жовтень 2014 р.

Свято

● Свято

● Слово

● Дозвольте
представити

● Цікаво

● Семінар

● News про вуз

● Ми і світ

● Знайомство
триває

● Вітаємо

З ДНЕМ ПРАЦІВНИКІВ ОСВІТИ!

Вельмишановні освітяни!

Символічно те, що свято педагогів ми відзначаємо восени — найблагодатнішої пори, котра щедро обдаровує нас своїми плодами. І ви теж віддаєте дорогоцінні скарби своїх знань і життєвої мудрості вихованцям.

У цей світлий і надихаючий день ми відзначаємо знакове для всіх свято. Свято, котре звільняє від буденності й допомагає досягнути найголовніше у житті. По-справжньому всенародне свято людяності й доброти, мудрості, порядності, надії, віри і любові.

Сьогодні кожен з нас мимоволі згадує свого Вчителя. Людину, котра долучила нас до книги, запалила іскорку знань, стала для нас старшим другом і тактовним наставником, кому ми зобов'язані своїми життєвими і професійними перемогами.

Геніальний Аристотель так визначав життєву місію цих мудрих людей: «Вчителі, яким діти зобов'язані вихованням, є поважнішими, ніж батьки: ті дарують нам тільки життя, а вони — добре життя!».

І справді, на освітян покладена надзвичайно відповідальне й почесне завдання — навчання і виховання молодого покоління, формування нової генерації громадян. Саме вони передають молоді свої знання і навички, духовні цінності та національні традиції, свою енергію до творення й розбудови по-справжньому незалежної України.

Це спільне завдання: і для наших колег — вчителів шкіл, і для викладачів вищих навчальних закладів. Адже нині, як ніколи раніше, вартісним чинником нашого поступу в європейський простір виступає інтелектуальний потенціал нації, духовний стан нашої спільноти, її здатність мобілізувати свій розумовий, вольовий і моральний ресурс, аби дати адекватну відповідь сучасним викликам сьогодення. Тому така вкрай важлива роль освіти, попит на яку, до речі, невинно зростає.

У цей святковий день хочу від усього серця привітати всіх науково-педагогічних працівників Київського національного економічного університету імені Вадима Гетьмана, наших шанованих колег із коледжів, що входять до складу університету. Це педагоги, які пройшли велику життєву та професійну школу, накопичили неабиякий досвід на освітянській ниві, присвятили своє життя складній, подвижницькій, соціально значимій і по-справжньому шляхетній професії.

Як зіницю ока бережить нетлінні цінності й традиції нашої Альма-матер. Козацького здоров'я Вам, міцності духу й високих духовних поривань, невичерпної наснаги та творчого оптимізму у Ваших помислах і справах, достатку і злагоди в родинах!

Ректор, академік АПН України
Анатолій Павленко

ДЕНЬ ПОСВЯТИ

День знань — свято, що знаменує собою початок нового навчального року, нових задумів та планів, а для декого — й набагато більше. Адже це ще й перший власний крок у становленні на професійному шляху. Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана радо зустрів своїх студентів-першокурсників — майбутніх економістів — на початку нового навчального року на стадіоні ФСК «Економіст», де відбулося свято з нагоди Дня знань та урочиста церемонія посвяти першокурсників у студенти КНЕУ.

Першого вересня на стадіоні ФСК «Економіст», як і кожного року, зібралися першокурсники та їхні батьки, а також всі причетні до цієї події. Ректор КНЕУ, академік АПН України Анатолій Федорович Павленко привітав усіх з початком нового навчального року та побажав студентам першого курсу успіхів на їхньому шляху. Також студентів-першокурсників привітали почесні гості свята: Валерій Андрійович Смолій — директор Інституту історії Національної академії наук України,

голова Наглядової ради, та Олександр Михайлович Яцунь — голова Київської міської організації Профспілки працівників освіти і науки України.

Після всіх привітань та побажань настала найурочистіша мить — відбулося символічне вручення студентського квитка першокурсникам. Але на цьому свято не закінчилося — на всіх гостей чекав чудовий концерт, підготовлений Центром культури і мистецтв КНЕУ. Усе це — майстерно виконані концертні номери, що лунали зі сцени, піднесений настрій та радісні обличчя глядачів — й створювало неповторну атмосферу цього знакового дня.

Анна Нестеренко,
провідний редактор Центру суспільних зв'язків

Стратегія розвитку згідно нового Закону «ПРО ВИЩУ ОСВІТУ»

Шановні колеги!

Початок нового навчального року співпадає із знаковою подією у вищій освіті. Прийнятий новий Закон «Про вищу освіту», який вступає в дію з 6 вересня 2014 р. Його головні новації — академічна, фінансова та організаційна автономія вищих навчальних закладів, зменшення навантаження на викладачів, що дасть їм змогу приділяти більше часу науковим дослідженням, створення національного агентства з якості вищої освіти та інше. Наш університет в системі вищої освіти, перш за все економічної, знаходиться на чільному місці. Він є національним, дослідницьким університетом. Тому нашим пріоритетом відповідно до положень Закону «Про вищу освіту», критеріїв дослідницького університету та Програми його інноваційного розвитку на 2013-2015 рр. є наукова діяльність. За останній рік в КНЕУ відбулись якісні зміни у цій сфері, які торкнулись як організації та управління науковою діяльністю, так і оновлення її змісту.

Вперше в університеті було запроваджено:

- цілісну систему наукового менеджменту, яка дає змогу ефективно використовувати можливості усіх структур, форм і методів наукової діяльності;

- створено такі піонерні структури, як Центр науки та інновацій та Науково-експертна рада;

- завершується формування єдиної інформаційної автоматизованої системи управління наукою.

Потужного імпульсу розвитку отримали 23 науково-дослідні інститути, які проводять дослідження за актуальною тематикою в різних сферах економічної науки.

Принципово важливим для фундаменталізації наукової діяльності університету стало завершення організаційного оформлення 22 наукових шкіл. Успішно діяли 6 спеціалізованих вчених рад за 9-ма економічними спеціальностями, у яких було захищено 51 кандидатську і 9 докторських дисертацій. Знаковим у цій сфері став захист в термін докторських дисертацій.

Хочу особливо підкреслити, що у 2014 р. відновлене державне фінансування тем фундаментальних та прикладних досліджень. П'ятнадцять заявок на виконання держбюд-

жетних тем пройшли конкурсний відбір, одержали найвищі в Україні бали, а дві теми отримали державне фінансування (керівники М. І. Бондар, М. І. Діба). Також було одержано перемогу у конкурсі грантів Президента України для підтримки наукових досліджень та отримано фінансування на реалізацію наукового проекту на 2014 рік (керівник А. В. Матвійчук).

Протягом року було опубліковано близько 4000 наукових праць, у тому числі понад 150 монографій, ряд з яких виконано спільно з іноземними партнерами. Значно зросла кількість міжнародних публікацій наших вчених, насамперед у науково-метричних базах даних та у виданнях з високим індексом цитування. Таких робіт на сьогодні — близько 400 при їх практичній відсутності у минулі роки.

Значним здобутком університету стало також зростання кількості друкованих періодичних видань, отримання ними статусу фахових видань та їх реєстрація у міжнародних науково-метричних базах даних.

Системного і впорядкованого характеру набули організація та проведення в університеті міжнародних і всеукраїнських конференцій. У 2013 р. було проведено 17 подібних заходів, деякі з них мали значний суспільний резонанс.

Суттєво активізувалась студентська наука. В поточному році відбулося 9 студентських конференцій, до наукової діяльності було залучено майже 3000 студентів, а 15 студентів стали переможцями Всеукраїнських конкурсів наукових робіт.

Активізував свою діяльність Відділ інтелектуальної власності та трансферу технологій, що функціонує у структурі Центру науки та інновацій. За його сприяння, починаючи із 2013 року, співробітниками КНЕУ було отримано 64 охоронні документи на результати наукової діяльності.

Університет разом із нашими закордонними партнерами реалізує на сьогодні 7 міжнародних грантів та проектів. КНЕУ може бути задолужений, що саме у нас реалізується великомасштабний проект Євросоюзу на тему «Адвокація європейської інтеграції України».

Особливе місце в організаційній структурі наукової діяльності КНЕУ посідає Науковий парк. Всього фахівцями університету через Науковий парк за останній рік успішно виконано робіт більше ніж за двома десятками договорів.

Суттєвим здобутком університету, який дає змогу впроваджувати наші конкурентоспроможні інтелектуальні продукти у вітчизняну підприємницьку діяльність, стало запровадження практики щорічного проведення бізнес-форуму «Наука — бізнес — освіта: стратегічне партнерство». Достатньо сказати, що в минулому році на форумі було представлено близько 90 інноваційних продуктів КНЕУ, а в його роботі взяли участь представники понад 50 вітчизняних та міжнародних компаній та корпорацій. В результаті укладено 12 угод та меморандумів про партнерство та ділове співробітництво між КНЕУ та вітчизняними компаніями.

Стратегічними напрямками розвитку науки в КНЕУ, у відповідності до нашого потенціалу, критеріїв дослідницького університету та нового Закону України «Про вищу освіту», вважаю наступні:

- по-перше, завершення розробки програми PhD (доктора філософії) з економіки, її представлення в найближчий час на розгляд Вченої ради університету;

- по-друге, комерціалізація результатів науково-дослідних робіт університету за рахунок трансферу продуктів інтелектуальної власності, розвитку спільних дослідницьких проектів на замовлення компаній та установ із залученням студентів;

- по-третє, використання можливостей глобальних дослідницьких мереж, кластерів та асоціацій, членами яких є університет. Особливу увагу слід приділити новій програмі ЄС з фінансування досліджень та інновацій «Горизонт 2020»;

- по-четверте, налагодження постійної практики ефективного співробітництва кафедр, інститутів та наукових шкіл КНЕУ з Науковим парком з метою формування тематики, насамперед, міждисциплінарних досліджень.

Важливим та значною мірою інноваційним розділом Закону є розділ під назвою «Забезпечення якості вищої освіти» та створення Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти. Це нова структура в системі державного управління вищою освітою із досить широкими повноваженнями, яка буде здійснювати контрольні та інші заходи по забезпеченню якості. Воно формує вимоги до системи забезпечення якості освіти, аналізує якість освітньої діяльності вищих навчальних закладів, проводить ліцензійну експертизу, формує критерії оцінки якості освітньої діяльності, в тому числі наукових здобутків, розробляє вимоги до рівня наукової кваліфікації осіб, які здобувають наукові ступені, та інше.

Розділ сьомий Закону присвячений формуванню фінансово-економічних відносин у сфері вищої освіти. Принципово новим у цьому розділі є розміщення державного замовлення. Воно буде відбуватись на конкурсних засадах.

В розділі записано, що власні кошти вищих навчальних закладів не можуть бути вилучені в дохід державного або місцевих бюджетів. Приблизно такий тезис був і в старому законі. Інших суттєвих новацій щодо фінансування економічних відносин у розділі немає.

Слід відмітити, що з 1 вересня 2015 р. максимальне навантаження викладача складатиме 600 годин замість 900, як було в старому Законі, обсяг одного кредиту — 30 годин замість 36. Навчальний рік — 60 кредитів, що дасть можливість викладачам виділяти більше часу на проведення наукових досліджень.

Але вже з початку нового 2014/2015 н. р. ми, користуючись правами дослідницького університету, а також маючи на увазі, що зменшення навантаження не веде до збільшення чисельності персоналу, переходимо на першому курсі на 600-годинне навантаження, що дозволить суттєво скоротити тижневе навантаження студентів-першокурсників.

Всі вищевказані зміни відображені в розроблених та затверджених в установленому порядку робочих навчальних планах на 2014/2015 н. р. для студентів ступеня «бакалавр».

Щодо ступенів освіти, запроваджується новий, початковий ступінь вищої освіти (або короткий цикл) для підготовки фахівця нового ступеня «молодший бакалавр» з терміном навчання 1,5-2 роки. Підготовку молодшого бакалавра забезпечують коледжі. Для цього їм надається відповідна ліцензія та право отримати ліцензію на підготовку бакалавра. Коледжі, які протягом п'яти років не отримають ліцензії на підготовку освітнього ступеня бакалавра, виходять із системи вищої освіти і будуть віднесені до системи професійно-технічної освіти.

Другим ступенем вищої освіти вважається магістерський. Новим в підготовці магістрів є те, що ступінь магістра може здобуватись за двома програмами: освітньо-професійною — термін підготовки 1,5-2 роки, та освітньо-науковою — термін підготовки 2 роки. Причому, освітньо-наукова програма обов'язково включає дослідницьку (наукову) компоненту, обсягом не менше 30% нормативного часу.

Враховуючи розмаїття освітніх програм та термінів підготовки, нам потрібно визначити терміни підготовки бакалаврів і магістрів у нашому університеті.

Третій рівень вищої освіти — освітньо-науковий і передбачає підготовку доктора філософії. Вимоги до доктора філософії приблизно такі, як і до кандидата наук. Підготовка доктора філософії здійснюється в аспірантурі. Особи, які професійно займаються науковою діяльністю, мають право здобувати ступінь доктора філософії поза аспірантурою. Ступінь доктора філософії присуджується спеціалізованою вченою радою в результаті захисту дисертації.

Четвертий рівень вищої освіти — науковий і передбачає підготовку докторів наук у докторантурі. Ступінь доктора наук присуджується спеціалізованою вченою радою в результаті захисту дисертації або опублікованої монографії, або за сукупністю статей, опублікованих у вітчизняних і міжнародних рецензованих фахових виданнях, перелік яких затверджений Міністерством. Такої можливості Закон 2002 року не надавав.

Особам, які закінчили аспірантуру або докторантуру до набрання чинності цього Закону, надається право на захист дисертації протягом року. Це потрібно врахувати завідувачам кафедр та головам спеціалізованих вчених рад, так як зазначених осіб у нас немало.

Значна увага в новому Законі відведена студентському самоврядуванню. Воно діє в навчальному закладі та його структурних підрозділах і є невід'ємною частиною громадського самоврядування вищого навчального закладу.

За погодженням з органами студентського самоврядування приймаються рішення: про відрахування студентів та поновлення на навчання; переведення студентів, які навчаються за державним замовленням на контракт; переведення осіб, які навчаються за контрактом на навчання за державним замовленням; призначення заступника декана факультету та проректора; поселення та виселення з гуртожитку; затвердження правил внутрішнього розпорядку в частині, що стосується студентів; діяльність студентських містечок та гуртожитків та інше.

Адміністрація вищого навчального закладу не має права втручатися в діяльність органів студентського самоврядування.

Частиною системи громадського самоврядування є наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених. У його роботі беруть участь особи віком до 35 років (для докторантів до 40 років), які навчаються або працюють в навчальному закладі. Наукове товариство забезпечує захист прав та інтересів осіб, що навчаються або працюють у вищому навчальному закладі, зокрема щодо питання наукової діяльності, підтримки наукових ідей, інновацій та обміну знаннями.

Закон зобов'язує керівника навчального закладу забезпечити належні умови для функціонування органів студентського самоврядування та наукового товариства.

Закон не визначає час створення органів студентського самоврядування та наукових товариств, а лише регламентує терміни їх діяльності та звітності. Тому формування їх на основі принципів, викладених в Законі, можна здійснювати з початку нового навчального року.

Закінчуючи короткий огляд окремих положень Закону відзначу, що окрім деяких змін нормативного та фінансового характеру, що починаються із 1 січня 2016 року, діяльність університету доцільно проводити з урахуванням вимог нового закону, який вводиться в дію з 6 вересня 2014 р.

Міжнародна діяльність університету, під впливом добре відомих політичних, фінансово-економічних та інших обставин форс-мажорного характеру, сьогодні змінюється за географічними векторами, за структурою напрямків діяльності та змістовним наповненням.

Україна, заплативши дуже дорогу ціну, отримала статус асоційованого члена Євросоюзу. Найближчим часом буде розроблений план заходів євроінтеграційного спрямування, і до участі в цьому процесі запрошуємо всіх науково-педагогічних працівників.

Але уже сьогодні потрібно почати підготовку до участі у конкурсі проєктів по програмам Темпус та Горизонт 2020. До речі, університет виступив з ініціативою про створення на нашій базі чотирьох Національних контактних пунктів при вирішенні окремих задач Рамкової програми Горизонт 2020. І ректорат має серйозні наміри співпрацювати з факультетами та кафедрами. Ми повинні забезпечити активну участь науковців університету як у підготовці проєктних заявок, так і у реалізації проєктів.

В минулому навчальному році суттєво активізувалась діяльність науково-педагогічного персоналу університету щодо розробки, забезпечення та впровадження англомовних магістерських програм. Створено Інститут англомовних програм. Відбувся перший випуск англомовних курсів і більше тридцяти викладачів нашого університету підтвердили високий рівень володіння мовою та готовність працювати із англомовною аудиторією. Така робота в новому навчальному році буде продовжена.

Шановні колеги! Діяльність університету у минулому навчальному році в цілому можна вважати задовільною. Виконано або розпочато виконання ряду завдань, що випливають зі Стратегії розвитку університету, Програми інноваційного розвитку університету на 2013-2015 роки. В минулому році відкриті нові спеціальності та спеціалізації на рівні «бакалавр»:

- Менеджмент (Спеціалізація «Менеджмент агробізнесу») — галузь знань «Менеджмент та адміністрування»;
- Соціологія (Спеціалізація «Соціологія в сфері економіки») — галузь знань «Соціально-політичні науки»;
- Психологія (Спеціалізація «Економічна і соціальна психологія») — галузь знань «Соціально-політичні науки»;
- Професійна освіта (Спеціалізація «Економіка») — галузь знань «Педагогічна освіта»;
- Міжнародний бізнес — галузь знань «Міжнародні відносини».

На освітньо-кваліфікаційному рівні магістр: «Бізнес-адміністрування» та «Управління фінансово-економічною безпекою».

З метою покращення організації та навчально-методичного забезпечення навчального процесу, Вченою радою запропоновано ряд додаткових заходів по вдосконаленню технології та організації навчання. Розроблені та затверджені навчальні плани ступеня «бакалавр», заочно-дистанційні форми навчання та робочі навчальні плани для студентів, які будуть навчатися за скороченими термінами навчання за принципами міждисциплінарного підходу. Проведена робота по упорядкуванню та оновленню варіативної компоненти чинних навчальних планів бакалаврського рівня підготовки, розроблені нові сертифікаційні програми, опанування яких має сприяти підвищенню конкурентоздатності випускників. В навчально-методичній роботі значна увага приділялась подальшому вдосконаленню навчання заочників. Але кількість їх постійно знижується. Тому майбутнє за дистанційно-заочною формою навчання. Це питання повинно стати предметом розгляду Вченої ради, так як на його створення та запровадження потрібні не малі кошти.

У звітному періоді досягнуті певні результати в сфері запровадження інноваційних навчальних технологій під час проведення практичних та семінарських занять. На посилення практичної підготовки з урахуванням компетентнісного підходу та впровадження тренінгових технологій була спрямована робота навчально-тренінгових центрів університету, продовжувалась робота по реєстрації майнових прав інтелектуальної власності, вдосконалили роботу центр «Перспектива» та бібліотека.

За міжнародними рейтингами у поточному навчальному році університет отримав звання «Лідер національної системи рейтингового оцінювання вищих навчальних закладів України», а також сертифікати міжнародного рейтингового агентства «Експерт РА» та увійшов до п'ятірки найкращих університетів України, що визначені у 2014 році експертами журналу «Деньги» і спирається виключно на думку роботодавців, університет значно випередив своїх конкурентів та посів перше місце серед університетів економічного профілю, а за рівнем підготовки юристів — четверте в рейтингу вищих навчальних закладів за юридичними спеціальностями. Це ще раз підтверджує, що у звітному періоді факультетами, кафедрами та іншими структурними підрозділами університету досягнуто нові здобутки на шляху інноваційного розвитку.

З метою подальшого поглиблення змісту, вдосконалення форм та підвищення якості освітньої діяльності та якості освіти доцільно забезпечити:

- подальшу інтеграцію наукової, освітньої та інноваційної діяльності університету з науковими установами України та зарубіжних країн з метою виконання пріоритетних наукових програм та проведення наукових досліджень. Вивчити можливість поєднання в інтеграційних процесах фінансових, кадрових та організаційних ресурсів, відповідно до чинного законодавства, поглиблення співпраці з науковим парком, з метою доведення результатів наукових досліджень до стану інноваційного продукту та його подальшої комерціалізації;
- розширення масштабів та підвищення ефективності міждисциплінарного підходу в університетській науці та освітній діяльності, започаткувати формування тематики наукових досліджень та проведення наукових семінарів за міжкафедральним принципом, як передумови нарощення фундаментальних та прикладних знань, збільшити кількість публікацій у вітчизняних, особливо зарубіжних рецензованих фахових виданнях;
- більш прискіпливу увагу наукових керівників та консультантів дисертацій, голів та членів спеціалізованих рад, завідувачів кафедр до наявності плагіату в дисертаціях, монографіях, підручниках та інших роботах, що рекомендовуються до захисту чи видання;
- розвиток міжнародного співробітництва, участь університету у програмах міждержавного та міжуніверситетського обміну студентами, аспірантами, докторантами та викладачами, проведення спільних наукових досліджень, видавничої діяльності та інше, що є необхідною передумовою залучення коштів міжнародних фондів, установ, громадських організацій для виконання наукових, освітніх та інших програм;
- модернізацію системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти, створення відповідного Положення, що передбачає заходи по вдосконаленню щорічного оцінювання здобувачів вищої освіти та науково-педагогічного персоналу, здійснення моніторингу та перегляду освітніх програм, види та періодичність проведення контрольних заходів по оцінці якості поточної роботи;
- якісно новий рівень співпраці з роботодавцями та випускниками. Практика такої співпраці свідчить, що вони надають суттєві пропозиції щодо вдосконалення навчального процесу, особливо практичної спрямованості навчання, змісту лекцій, практичних занять, системи оцінювання та багато іншого;
- закінчення розробки та впровадження автоматизаційної системи управління університетом, створення в ній бази даних про студентів, яка б дозволяла виключити необхідність використання пресловутого обхідного листа.

Вступна кампанія 2014 року пройшла успішно, з чітким дотриманням правил прийому, в умовах прозорості та відкритості.

Протягом вступної кампанії до університету надійшло понад 20000 заяв в бакалаврат та більш ніж 2000 в магістратуру. Найбільший конкурс на місця за державним замовленням в бакалаврат склався за напрямом підготовки «правознавство» (82 заяви на 1 місце) та за напрямом «менеджмент» (43), «маркетинг» (40). В середньому по університету конкурс на місця за державним замовленням склав понад 33 особи на місце.

Державне замовлення, доведене до універси-

тету (яке, до речі, в порівнянні з минулим роком було збільшене на магістерському рівні на 33%, а на бакалаврському рівні на 3%), було виконано повністю.

Як наслідок, цього року в багатьох вузах України по окремих напрямках підготовки не виконано державне замовлення. Зменшилась загальна кількість абітурієнтів, яка могла бути зарахована на контракт. Так, у нас у 2014 році було зараховано на контракт 2058 осіб (на 30% менше, ніж у попередньому році).

Враховуючи вищезазначене, університет повинен вести більш активну політику щодо формування контингенту студентів. Ключову роль в цьому процесі відіграє профорієнтаційна робота. З огляду на практику проведення профорієнтаційної роботи та її ефективність, таку роботу доцільно проводити у жовтні-листопаді навчального року (до початку реєстрації на ЗНО), оскільки саме в цей час потенційні абітурієнти визначаються з майбутнім місцем навчання, і відповідна інформація про ВНЗ є нагальною необхідною.

Для успішного проведення профорієнтаційної роботи та просування університету на ринку освітніх послуг важливою є скоординована робота всіх підрозділів університету та залучення до цього процесу як викладачів, так і органів студентського самоврядування.

В літню екзаменаційну сесію 2013/2014 навчального року успішно склали екзамен на денній формі навчання 77,1% студентів. Порівняно з минулим роком зниження на 0,3%, на заочній формі — 68,9%, підвищення на 9,9%.

Після екзаменаційної сесії по денній формі боржників було 2346 особи. Але після літнього семестру, вперше запровадженого в цьому році, залишилось 454. По заочній формі навчання 1802 студента, відрховано по денній формі навчання 358 студентів, по заочній 208.

Середнє значення абсолютної успішності по денній формі навчання 86,7%, в порівнянні з минулим роком вона зменшилась на 2%, при цьому 100% успішності на кафедрі міжнародного обліку і аудиту, а найнижча успішність — 71,3% по кафедрі вищої математики факультету управління персоналом та маркетингу.

Середнє значення якості освіти по денній формі 63,4%, в порівнянні з минулим роком зменшилась на 4,3%.

Середній бал оцінювання знань студентів денної форми навчання викладачами склав 3,9 бала, в порівнянні з минулим роком зменшився на 0,1.

Основною причиною зниження результатів сесії є невідповідність змісту навчального процесу вимогам сьогодення, діюча в нас класно-урочна система проведення занять, яка зводиться в основному до звітування про засвоєний матеріал з ціллю отримання оцінки, нижчий, ніж у лекторів, рівень кваліфікації та педагогічної майстерності асистентів ті інші причини. В цьому році головний орган студентського самоврядування студентська академічна рада вивчила стан відвідування лекцій. В опитуванні взяли участь біля 4 тисяч студентів всіх курсів, так що вибірка цілком репрезентативна. Виявилось, що лише 7% студентів відвідують усі лекції, 63% — лише цікаві лекції, 20% пропускають лекції, 10% — взагалі не відвідують лекції. Студентам було запропоновано оцінити рівень цікавості лекцій за п'ятибальною шкалою. На 1 і 2 цей параметр оцінили 30% студентів, на 3 і 4 — 61%. На запитання «Чи використовуєте ви інформацію, отриману на лекціях, для підготовки до семінарів?» 20% респондентів відповіли «так», 48% «майже ніколи не використовують», 32% — «рідко». Студенти висловили своє бачення стосовно способу проведення лекцій. Так, 86% респондентів хочуть, щоб лектор розповідав, стимулював дискусії, робив логічні висновки. Варто зазначити, що найбільше студенти просять змінити підхід до проведення лекцій, а саме: уникати «диктантів», одноманітних презентацій, де на слайдах розміщений суто текстовий матеріал, наводити більше прикладів із сучасної практики господарювання, задіювати аудиторію на лекціях, що викликало б зворотній зв'язок тощо. Серед інших причин слід назвати грубі порушення технології та організації навчального процесу в оцінюванні поточної успішності. Так, станом на 7 травня 2014 р., за місяць до закриття електронного журналу, відсоток набраних балів відносно максимальної їх кількості становив 48%, а уже через місяць, ста-

ном на 10 червня 2014 р. — 75,7%. Як можна пояснити, що в другому семестрі звітного навчального року було виставлено майже 10 тис. оцінок менше 1 бала, причому розміром до 0,5 бала — 185, 0,5 бала — 6456, 0,6 бала — 1065, 0,8 бала — 1840? Як можна терпіти таке недоброство, що проходить на очах у студентів? Як можна спокійно на це дивитись деканам факультетів та завідувачам кафедр? Як вам не соромно, шановні колеги? Або такий факт. Більше 160 студентів, що мають результати поточного контролю від 10 до 15 балів, на екзамені отримали 45-50 балів, що практично неможливо, а 45 студентів, які за поточну успішність мали більше 35 балів, отримали двійки.

Новий Закон «Про вищу освіту» зберігає за викладачами право обирати методи та засоби навчання, що забезпечують високу якість навчального процесу, але не дає права на вільне оцінювання та порушення вимог нормативно-правових актів університету. В Законі записано, що викладачі зобов'язані: забезпечувати викладання на високому науково-теоретичному та методичному рівні, розвивати в осіб, які навчаються у вищих навчальних закладах, самостійність, ініціативу, творчі здібності, дотримуватись статуту вищого навчального закладу, законів, інших нормативно-правових актів.

Виходячи із вищезазначеного, вважаю за доцільне повністю демонтувати класно-урочну систему викладання та оцінювання, розповсюдити досвід викладачів-новаторів, яких у нас є немало. І нам потрібно вселяти стимулювати їхню діяльність.

Демонтаж застарілої системи освітньої діяльності — процес складний. Вважаю за доцільне виділити на його реалізацію один рік, але щоб таких неприємностей, як перераховано вище, не було уже з 1 вересня. Нагадаю, що згідно нового Закону студентське самоврядування отримало широкі права впливу на якість освітньої діяльності та якість освіти. Впевнений, що почне користуватись ними уже з 8 вересня — дати вводу в дію Закону.

Про фінансово-господарську діяльність. В минулому році вона була нелегкою. Втім нам вдалося вперше за минулі роки своєчасно виплатити відпускні та оздоровчі кошти. Правда, для цього довелося трохи позичити під цюгорічні надходження. В минулому році надійшло коштів 230,6 млн. грн., або на 4,4 млн. грн. більше, ніж минулого року. Із загальної суми надходжень отримано власних коштів 126,6 млн. грн. (55%), та асигновано з бюджету 104,6 млн. грн. (45%). Видатки характеризуються наступними показниками: 167,5 млн. грн., або 73% спрямовано на оплату праці з нарахуваннями, із зазначеної суми 52,4 млн. грн., або 34% використано на виплату надбавок і доплат.

Неприпустимо мало коштів, всього 6,5 млн. грн. або 3%, використано на обслуговування навчального процесу, придбання навчального обладнання та інвентарю, проведення поточних ремонтів, утримання навчальних корпусів та гуртожитків. Ще менше, всього 0,2 млн. грн., витратено на придбання основних засобів, бібліотечних фондів та проведення капітального ремонту.

Наступний фінансовий рік буде також складним. Ми прийняли менше, ніж минулому році, контрактників, очікується подорожчання енергоносіїв та комунальних послуг, на які ми в минулому році витратили 13,2 млн. грн. В новому Законі надається право підвищувати плату за навчання на рівень інфляції, але неясно: тільки на першому курсі чи і на старших. Це буде передбачено у типовому договорі, який розробляє Кабінет Міністрів. Тому забезпечення фінансової стабільності потребує відповідних заходів, зокрема:

- посилення бюджетно-фінансової дисципліни шляхом оптимізації усіх видатків, серед них використання енергоносіїв;
- приведення чисельності працюючих до штатних показників;
- приведення видатків на оплату праці до 70% всіх витрат.

**Ректор, академік АПН України
Анатолій Павленко**

ПРОФ.com

Дозвольте представити

Ласкаво просимо до профспілкової родини!

Заняття в університетських аудиторіях вже йдуть «на повну». Лекції, семінари закрутили наших першокурсників у бурхливий вир студентського життя. Вже всі вони познайомилися зі своїм новозміненим розкладом. І напевно, надзвичайним здивуванням було для них побачити в ньому невідомий предмет — університетська освіта. Що ж воно таке? Та з чим його їдять?

З року в рік таку загальнопізнавальну пару проводить профспілкова організація студентів та аспірантів ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана». І цей рік не став виключенням. Саме голова профкому та заступники разом з активом ознайомили першокурсників з роботою організації, розповіли про їх права та можливості в університеті, проконсультували щодо різних питань та подій студентського життя. Першокурсники отримали чимало корисної інформації і, на радість, запитань у них виникло багато, що свідчить про зацікавленість новеньких профспілковим життям.

Як відомо, наша профспілка має в своєму складі вісім постійно діючих комісій. На лекції було детально розказано про діяльність кожної з них, а також про всі заходи, які проводяться. Першокурсники настільки зацікавились роботою комісій, що вже наприкінці пари багато хто з них хотів якнайшвидше взяти участь в роботі профспілкової організації.

Профбюро кожного факультету тісніше познайомились зі своїм креативним, повним енергії першим курсом, адже не за горами довгоочікуваний фестиваль «Любіть Україну — Осіння казка», і тісна співпраця студентів усіх курсів дуже необхідна. Кожній групі першокурсників був

представлений куратор з числа активу старших курсів, що значно полегшило влиття новеньких в університетське життя, адже в них з'явився товариш, який допоможе, дасть пораду, підтримає зі сторони вже достатньо досвідченого студента.

Отож, першокурсники вже стали повноцінними членами профкому і вони з впевненістю можуть звертатися за допомогою у скрутній ситуації до нашої організації, адже

ми з радістю допомагаємо у вирішенні найрізноманітніших питань, в реалізації амбіцій та задумів студентів.

Студентський профком

Свято

З СТАРШОКЛАСНИКІВ У ПЕРШОКУРСНИКИ

Годинник процокав осінній час, й усі студенти стрімголов рушили в улюблений університет. Почуття переповнюють кожного, адже, незважаючи ні на що, цей навчальний рік обіцяє бути не менш яскравим та непередбачуваним, ніж минулий. Старшокурсники намагатимуться з головою поринути у вир університетських подій, щоб назавжди закарбувати у пам'яті останній рік навчання в КНЕУ. А ось наше нове покоління — першокурсники, ще зовсім розгублені, адже поки не уявляють, що таке студентське життя та що на них очікує. Кожен знає, що наш університет — це одна велика дружна команда, саме тому наш профспілковий актив взяв під своє крило новеньких, провів екскурсію територією КНЕУ та до музею КНЕУ, допоміг з поселенням у гуртожитки та звичайно ж дав цінні поради на майбутнє.

Першою грандіозною подією для першокурсників у стінах університету стала посвята у студенти, яка вже традиційно відбулася першого вересня на стадіоні спорткомплексу "Економіст". Неочікуваним для кожного був сюрприз від природи, адже погода ще більше сприяла хорошему настрою студентів. Організацією всього цього дійства зайнялася студентська профспілка КНЕУ. Профкомом було організовано флешмоб під назвою "Я — УКРАЇНЕЦЬ!", інформацію про який заздалегідь розмістили в Інтернеті, і надзвичайно приємно було бачити на трибунах стадіону небайдужих першокурсників з батьками в українських вишиванках. В урочистій посвяті взяла участь адміністрація університету, від якої студенти отримали найщиріші привітання та найкращі побажання на майбутнє. Ну а Центр культури і мистецтв підготував неймовірний

концерт для першокурсників, найталановитіші студенти виконували тільки українські композиції, із упевненістю можна сказати, що співочі нотки патріотизму лунали з усіх сторін.

Сподіваємося, що новачкам сподобалася урочиста посвята, тим більше, що профком підготував для них сюрприз — найближчим часом відбудеться неофіційна посвята у студенти в одному з київських закладів. Отож, бажаємо нашим студентам наснаги та витримки у навчанні, будьте активними та небайдужими, а головне — отримуйте якомога більше яскравих емоцій та поділіться своїм гарним настроєм з іншими, адже в наш час підтримка та позитивний "настрій" так необхідні для всіх.

В єдності наша сила!

Студентський профком

Цікаво

ВИХОВУЮЧИ ЛЮДИНУ, ВИХОВУЄМО МИТЦЯ

В народі кажуть, як новий рік зустрінеш — так його і проведеш. І це дійсно так, новий навчальний рік стартував феєричною і патріотичною посвятою і одразу ж наш профспілковий актив почав готувати для першокурсників яскраві та цікаві заходи, яких цього навчального року буде чимало!

Такою довгоочікуваною подією є посвята першокурсників в студенти КНЕУ, яка проходить 9 жовтня, організована студентським профкомом. Профбюро кожного факультету підготували спеціальну програму, яка складається з різноманітних вокальних, хореографічних номерів. Також першокурсники будуть мати змогу взяти участь у цікавих конкурсах. Тож сподіваємось, що цей захід не залишить нікого байдужим!

І от тепер черга наших новоявлених студентів показати, які ж таланти мають вони. Тому найближчим часом, традиційно, ми будемо проводити конкурси між першокурсниками, до яких вони зараз активно готуються.

Першим на старту прямо вийшло профбюро обліково-економічного факультету зі своїм щорічним фестивалем «Точка опору», який пройшов 30 вересня. Першокурсники показували свою інтерпретацію фільмів, які раніше вони витягли на жеребкуванні. Студенти приємно здивували всіх своїми талантами, тож, сподіваємось, що надалі вони будуть продовжувати в тому ж дусі!

Наступного ж дня відбулася перевірка талантів у першокурсників факультету управління персоналом та маркетингу «Дебют першокурсника». Кожна група показала свій виступ, в якому по максимуму були продемонстровані їхні таланти.

Наступними допомагали проявити свої талан-

ти першокурсникам профбюро факультету міжнародної економіки і менеджменту у щорічному фестивалі "Алло, ми шукаємо таланти!". Кожного року цей захід проводиться у форматі кінофестивалю, і цього року тематика присвячена супергероям. Кожна група мала показати свою інтерпретацію певного героя, який випав їм на жеребкуванні. Це дійство так усіх захопило, що ті, хто не брав участі у фестивалі, вже пожалкували про це.

Феєричним концертом стане і огляд талантів у студентів кредитно-економічного факультету.

Кожна група має представити свою країну, яка випала їм на жеребкуванні. Першокурсники у своїх виступах будуть змагатися у хореографічних, вокальних та акторських конкурсах. «Кефобачення» буде проводитись у ЦКМі КНЕУ 7 жовтня.

Інші факультети також активно допомагають студентам проявити свої таланти, але найграндіознішою подією цієї осені має стати фестиваль для першокурсників — «Любіть Україну — Осіння казка для першокурсників!». Це те, чого кожного року з нетерпінням чекають усі: і першокурсники, і студенти старших курсів. Суть "Казки" полягає у тому, що кожному факультету на жеребкуванні випадає своя казка і дата, тобто той день, коли відбудеться показ створеної ними історії. Вони самі мають створити свій сценарій, підготувати номери, танці, намалювати декорації.

Студентський профком завжди активно підтримує проведення подібних заходів, тому для проведення «Казки» кожному факультету цього року буде виділено по 1000 грн. Увесь час, поки проходить фестиваль, а це цілий місяць, студенти переїжджають в ЦКМ та інші місця для репетицій, забувають про сон та розваги. Для них існує тільки навчання і РЕПЕТИЦІЇ! Але, повірте, воно того варте. Це чи не найкращий час в університеті, коли ти можеш проявити себе, показати свої талан-

ти, знайти багато друзів і просто весело провести час. Тому звертаємося до вас, дорогі першокурсники, не втрачайте такої можливості, беріть участь та отримуйте безцінний досвід та масу емоцій!

24 вересня профспілкорова організація провела зустріч з профгрупорами, на якій студентів навчили усім тонкощам їх роботи, а також розповіли про всі можливості в профкомі та університеті. Для більш швидкої і зручної співпраці профгрупорам були роздані навчально-методичні матеріали.

Цього ж дня, 24 вересня, проводилася «Фотосушка» від профспілкового бюро факультету управління персоналом та маркетингу. Студентам так сподобався цей захід, що ми думаємо, він стане традиційним у нашому університеті.

Кожного року профком проводить і зустріч для студентів-сиріт, на якій їм будуть вручатися "Єдині квитки", які надають велику кількість пільг, безкоштовний проїзд в громадському транспорті, та буде розповідатися багато корисної інформації.

Тож, як бачимо, в найближчий час відбудеться багато чудових, цікавих заходів і нашим студентам не буде часу сумувати. Запрошуємо кураторів та усіх охочих не бути байдужими, а долучитися до активного студентського життя! А профком зі своєї сторони, традиційно, докладе максимум зусиль для того, щоб студенти могли проявити свої таланти, реалізувати себе та свої задуми, виховати в собі почуття прекрасного!

Студентський профком

Семінар

TEMPUS – КОНСУЛЬТАЦІЙНИЙ СЕМІНАР У КНЕУ

Tempus

У середині вересня у ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана» відбувся консультативний семінар в рамках проекту ЄС Tempus 544202-TEMPUS-1-2013-1-AT-TEMPUS-JPHES (BUSEEG-RU-UA) «Набуття професійних і підприємницьких навичок за допомогою виховання підприємницького духу та консультації підприємців-початківців».

Разом з проектною командою Київського національного економічного університету імені Вадима Гетьмана у зустрічі взяли участь представники Торгово-промислової палати України, Національного Еразмус+ Офісу в Україні, партнери з Віденського університету економіки і бізнесу.

В межах консультативного семінару відбулось: обговорення проектів навчальних планів для університету та коледжів, обговорення концепції консультативних послуг для підприємців-початківців, узгодження робочого графіку і календарного плану, виступи учасників зустрічі.

Розпочав консультативний семінар Герхард Гайслер (Віденський університет економіки і бізнесу, Австрія) з доповіддю «Моделі компетенцій для підприємницької освіти в коледжах». Доповідач звернув увагу на сутність компетенцій, їх відмінність від декларативного знання та «процедурного» знання і наголосив, що завданням освіти є формування у студентів так званих структурних знань, достатніх для вирішення конкретних практичних проблем за будь-яких ринкових та інших умов і обставин, що й формує компетенцію. Причому, в межах проекту ЄС Tempus BUSEEG важливо зосередитися на «червоному ядрі» компетенцій, тому об'ємі знань, якими обов'язково має володіти студент — майбутній підприємець і які він має в подальшому проявляти, застосовувати у своїй діяльності, у різних ситуаціях, різних сферах. Важливість виділення такого «червоного ядра» полягає в тому, щоб дати студентам найнеобхідніше, те, що можна сформувати в процесі навчання. Хоча, разом з тим, варто розуміти, що майбутня успішність студентів як підприємців залежить і від інших чинників: особистісних характеристик, підприємницької ідеї, сміливості самої людини та ін.

Пан Гайслер наголосив, що в навчально-методичній роботі викладачів важливо сформулювати головну ціль навчання — якими знаннями мають оволодіти студенти і що вони повинні демонструвати після закінчення навчання, саме це і є тією компетенцією, яку ми формуємо у студентів і повинні перевірити наприкінці. При цьому, головна ціль має деталізуватись за кількома рівнями, на яких визначаються декларативні, процедурні та структурні знання, після оволодіння якими у студента формується компетенція.

З привітанням учасників семінару виступив проректор з науково-

педагогічної роботи А. М. Колот, який відзначив чотири складових ефективного навчального процесу: навчальний план, компетенції та цілі навчання, дидактичне забезпечення викладачів та методичні матеріали для навчальних дисциплін.

А. М. Колот охарактеризував сучасний стан ринку праці в Україні і прокоментував нові вимоги ЗУ «Про вищу освіту», а також необхідність їх врахування в підготовці усіх матеріалів за проектом.

Під час обговорення в межах робочої групи КНЕУ виступила директор економічного коледжу КНЕУ В. І. Марушевська, яка представила коледж і новий навчальний план, що містить велику практичну складову для формування у студентів підприємницьких компетенцій.

Про коледж інформаційних систем і технологій та перспективи збільшення частки економічних предметів у навчальному плані для формування у студентів підприємницьких компетенцій виступила заступник директора коледжу В. В. Березуцька.

Про структуру та зміст програми підвищення кваліфікації викладачів коледжів розповів В. М. Петюх, який навів розподіл годин на різні навчальні модулі для студентів, окреслив організаційні аспекти підвищення кваліфікації викладачів та підготовки матеріалів для очної і заочної частин програми.

Жвавий інтерес учасників семінару викликала доповідь Г. О. Швиданенко про компетенції, на які буде спрямовано викладачів у роботі зі студентами, та компетенції, які мають бути сформовані у викладачів після підвищення кваліфікації.

З інформацією про сучасний стан проекту ЄС Tempus BUSEEG виступив Ріхард Фортмюллер (Віденський університет економіки і бізнесу, Австрія). Він звернув увагу на структуру компетенцій, які потрібно сформувати у студентів для забезпечення їх підприємницького стилю мислення і поведінки. Ці компетенції включають професійні компетенції (базові знання з бізнес-адміністрування, економіки, мов та права), методичні компетенції (загальні рішення та стратегії в галузі ділового адміністрування та економіки), персональні компетенції (такі як самостійність і відповідальність, солідарність, автономія і здібності до навчання), соціальні компетенції (комунікабельність, вирішення

конфліктів, відповідальність за соціальні наслідки рішень), а також підприємницькі здібності та навички, які притаманні людині та яких не можна навчити.

На семінарі виступила віце-президент Торгово-промислової палати України (ТПП) О. Є. Подолева, яка розповіла про основні завдання та структуру ТПП, про досвід та результати створення бізнес-інкубатору, про діяльність зі сприяння розвитку підприємництва, надання консультативних послуг підприємцям-початківцям, а також про можливість співпраці в межах проекту ЄС Tempus BUSEEG. Вона зазначила, що багато студентів КНЕУ мали можливість проходити практику у ТПП та демонстрували високі знання та якість підготовки.

З рекомендаціями щодо реалізації проекту, особливо з урахуванням вимог нового ЗУ «Про вищу освіту», інформацією про новий конкурс Еразмус+ виступила директор проекту «Національний Еразмус+ Офіс» в Україні С. П. Шитікова.

Нові методичні прийоми та техніки, зокрема техніку інсценування на прикладі конкретної теми з розробленими матеріалами для студентів та викладачів, представив Готтфрід Кеглер (Віденський університет економіки і бізнесу, Австрія).

Про навчання подвійного циклу, про дидактику вищої школи та організаційний розвиток з доповіддю виступив Герхард Гайслер (Віденський університет економіки і бізнесу, Австрія). Він наголосив на важливості поєднання наукових розробок університетів із розвитком дидактики вищої школи, на важливості удосконалення навчального процесу, що уможливить підвищення якості і конкурентоспроможності випускників, іміджу та рейтингів самого університету, зростання кількості абітурієнтів та попиту на освітні послуги університету тощо.

Наприкінці семінару учасники домовились про наступні зустрічі за графіком проекту.

З боку КНЕУ у роботі семінару взяли участь представники кафедри управління персоналом та економіки праці: професори А. М. Колот та В. М. Петюх, доценти Т. Г. Кицак, А. В. Васирик, О. Г. Брінцева; кафедри економіки підприємства: професор Г. О. Швиданенко та доцент К. С. Бойченко; кафедри менеджменту: О. В. Шербина; кафедри інформаційного менеджменту: професори В. К. Галіцин та С. Ф. Лазарева, доценти О. Є. Камінський та С. Д. Потапенко, викладачі Н. К. Самченко, С. Ю. Кордюнов, Р. Л. Ус, О. В. Корзаченко; а також представники коледжу інформаційних систем і технологій: директор Н. Ю. Грицак і заступник директора В. В. Березуцька та викладачі Л. А. Ющенко і Г. Ф. Гусева; і економічного коледжу: директор В. І. Марушевська, заступник директора О. В. Волинець, викладачі А. П. Мартиненко та М. В. Зінчук.

В. М. Петюх,
заступник завідувача
кафедри управління персоналом та економіки праці
А. В. Васирик, доцент
кафедри управління персоналом та економіки праці

КЛЮЧОВА РОЛЬ КУРАТОРА У ВИХОВНІЙ РОБОТІ

Новий навчальний рік у виховній роботі було розпочато проведенням науково-практичного семінару для кураторів академічних груп, який відбувся 10 вересня в конференц-залі університету. На семінар було запрошено кураторів, а також заступників деканів факультетів з виховної роботи.

На семінарі розглядалися наступні питання: основні завдання та напрями виховної роботи в 2014-2015 навчальному році в умовах складної соціально-політичної ситуації в державі; методичні поради з організації виховної роботи в світлі нового Закону України «Про вищу освіту»; плани роботи та методичні рекомендації кураторам від соціально-психологічної служби КНЕУ, Музею КНЕУ, Центру культури та мистецтв; основні напрями взаємодії кураторів та студентських самоврядних організацій у виховній роботі; а також в рамках роботи «Клубу кураторів»: майстер — клас від Ю. М. Рижук та Є. Ю. Молчанової (3 досвіді використання інноваційних методів виховної роботи на юридичному факультеті та факультеті міжнародної економіки та менеджменту).

Як зазначила в своєму виступі проректор з науково-педагогічної роботи Т. Є. Оболенська: «На сьогодні необхідність та важливість роботи з молоддю на державному рівні очевидна. Необхідність підсилення виховної роботи у ВНЗ, пошук нових її форм значно пов'язані з кризою духовності, що виникла внаслідок економічної нестабільності, соціальної незахищеності молоді, відсутності дієвих законів, нормативних актів з питань правових відносин молоді і суспільства, а також дуже складної політичної ситуації в країні. Все це зумовлює невпевненість у майбутньому і призводить до таких негативних явищ, як загострення криміногенної ситуації, алкоголізація, наркотизація, що, безумовно, не оминуло і студентську молоддь.

Стрижневим завданням всієї системи виховання в Україні є виховання громадянина. Тому у ВНЗ суттєвим є використання теоретичної парадигми національного виховання через триаду рис особистості: громадянин — патріот — гуманіст. Вищі навчальні заклади за своїм статусом зобов'язані професійно готувати не тільки дипломованих спеціалістів, а й виховувати різнобічно розвинених громадян, для цього вони мають необхідну інфраструктуру, організаційні та кадрові ресурси для вирішення цього завдання.

В організації виховної роботи університет керується Конституцією України, загальною Декларацією прав людини, Законом України «Про вищу освіту», Національною доктриною розвитку освіти України у ХХІ столітті, Концепцією національно-патріотичного виховання студентської молоді ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана», яка визначає, що «головною метою національного виховання студентської молоді є формування свідомого громадянина-патріота Української держави, активного провідника національної ідеї, представника української національної еліти через набуття молодим поколінням національної свідомості, активної громадянської позиції, високих моральних якостей та духовних запитів».

Тому в сфері виховання відбувається інтенсивний пошук більш досконалої моделі. Вона повинна базуватися на кращих національних, культурних і виховних традиціях, враховувати уроки історії українського народу, власні ресурси і можливості держави забезпечувати духовну і професійну творчість педагогічної громадськості. **Пріоритетним напрямком у виховній роботі є формування особистості, яка усвідомлює свою приналежність до українського народу, спрямованої на втілення в життя української національної ідеї, виховання людини демократичного світогляду, яка поважає громадянські права і свободи, традиції народів і культур світу, національний, релігійний, мовний вибір кожної людини.**

«Згідно з вимогами Закону «Про вищу освіту» головною метою освіти та виховання на сучасному етапі є створення умов для розвитку та самореалізації кожної особистості, які сповідують загальнолюдські цінності, а також формують покоління, здатне навчатись упродовж життя. Велике значення для реалізації цієї мети має розвиток студентської молоді через виховання активної професійної та громадянської позиції,

навичання основним принципам побудови професійної кар'єри і навичкам поведінки у сім'ї, колективі, суспільстві, системі соціальних відносин» — зазначила у своєму виступі **І. А. Балягіна** (заступник проректора з виховної роботи). Саме цим завданням підпорядкований план виховної роботи університету на 2014-2015 навчальний рік, з яким може ознайомитись кожен викладач університету на сайті КНЕУ: http://kneu.edu.ua/ua/student_life/Page_curators/

Позааудиторна виховна робота в університеті проводиться на основі **студентського самоврядування**, активності і самостійності студентів за умови керівної ролі студентського активу і педагогічної допомоги викладачів, що підкреслюється в Законі України «Про вищу освіту».

Студентське самоврядування є своєрідним лакмусовим папірцем для визначення того, чи є молодь, студентство споживачем, чи активним учасником суспільного життя. Студентство в усі часи виступало своєрідним барометром соціально-економічного та політичного стану суспільства. Молодь найбільш чутливо реагує на соціальні зміни, їй притаманне негативне ставлення до порушення демократичних норм, законів, моральних принципів. Можна з повним правом розглядати молодь, особливо студентство, як «соціальний нерв суспільства». Значення студентського самоврядування як елемента навчально-виховного процесу полягає в наступному:

- Студентське самоврядування виховує реальних лідерів українського суспільства, формує еліту нації.
- Самоврядування дає змогу студенту, як і

кожному громадянину, бути почутим. Участь в органах студентського самоврядування дає молодій людині відчуття того, що вона є громадянином Української держави, створює можливість реалізувати себе як обдаровану і талановиту особистість, стимулює активність молодого громадянина у суспільному житті загалом.

● Студентське самоврядування сприяє налагодженню конструктивної співпраці між студентами та адміністрацією вищого навчального закладу. Можливість управляти деякими напрямками його функціонування активізує молоддь, спонукає її до ознайомлення з усім, що відбувається навколо. Відстоюючи інтереси студентства, зокрема стосовно організації навчального процесу, представники студентського самоврядування формують значно вищі вимоги до вищих навчальних закладів та їх працівників, вдосконалюючи не тільки процес викладання, а й обох його суб'єктів.

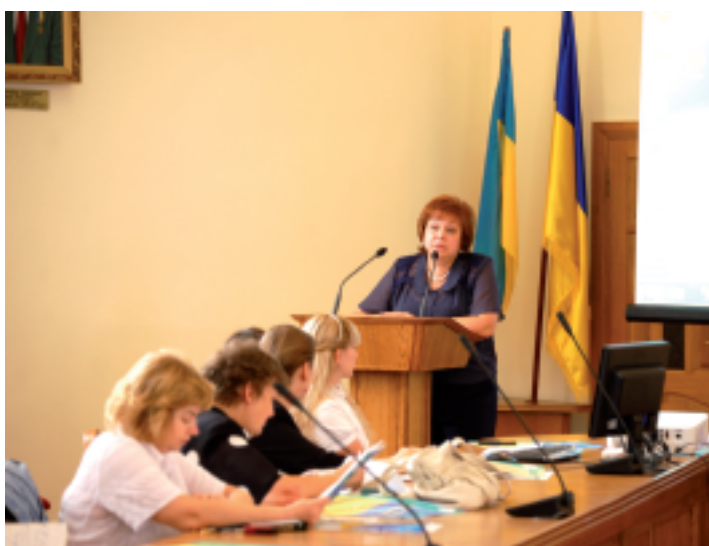
● Участь у роботі студентського самоврядування дозволяє також набути організаційських навичок, привчає молодого громадянина Української держави відповідально виконувати свої обов'язки та покладені на нього завдання.

Нагадаємо, що в Київському національному економічному університеті імені Вадима Гетьмана існує ряд різних за своїми видами діяльності самоврядних та громадських студентських організацій, які є своєрідною школою життя, що

сприяє гармонійному розвитку особистості, отриманню навичок майбутнього організатора, керівника. Органи студентського самоврядування є невід'ємною складовою громадського самоврядування вищого навчального закладу і вирішують питання, які належать до їх компетенції. Структура студентського самоврядування в нашому університеті наступна:

1. Студентська академічна рада КНЕУ;
 2. Наукове студентське товариство;
 3. Первинна профспілкова організація студентів та аспірантів КНЕУ;
 4. Громадські студентські об'єднання:
- студентський туристичний клуб університету «Скіфи»;
 - студентський бізнес-інкубатор університету та інші.

Голова студентської профспілкової організації Ольга Чабанюк розпочала свій виступ зі слів літературного критика В. Белінського: «Виховання —

велика справа: воно вирішує долю людини». Саме за таким принципом працює студентська профспілка — найбільша самоврядна організація нашого університету. Для налагодження співпраці з кураторами профком підготував «Шпаргалку куратору», в якій є вся необхідна контактна інформація про актив, заходи, які проводяться в університеті, напрямки роботи, за якими працює студентська профспілка. Ольга Чабанюк звернулася до кураторів з пропозицією активно співпрацювати.

Вона подякувала тим кураторам, які вже разом із групами відвідали музей КНЕУ, і наголосила, що всі студенти першого курсу повинні обов'язково ознайомитись з історією та сучасністю свого університету, адже саме так починає формуватися корпоративна культура. Новий навчальний рік профбюро розпочали із зустрічей з першокурсниками на лекціях з адаптаційного курсу «Університетська освіта», підготовки зі студентами першого курсу до факультетських фестивалів: «Точка опору», «КЕФобачення», «Алло, ми шукаємо таланти», «Успішний першокурсник», загальноуніверситетського фестивалю «Любіть Україну» та інших. Вона запросила кураторів підтримати свої групи на виступах та разом з ними відвідати всі заходи.

Сучасна світова економіка є складною системою, яка постійно та динамічно змінюється. Задача сьогодення швидко та ефективно адаптуватися до мінливого внутрішнього та зовнішнього середовища. Системність інноваційних змін є основою для будь-яких якісних змін як у суспільстві, так і в вищому навчальному закладі. Досвід провідних вузів світу показує, що підвищення конкурентоспроможності на освітньому просторі можливе лише на інноваційній основі при максимальному потенціалі співробітників вищих навчальних закладів та студентів з урахуванням особливостей кожного з них.

У свою чергу розвиток кожного студента як

особистості за умов ефективної інноваційної освітньої політики є кроком до розвитку глобальної освітньої системи. Для зміцнення конкурентоспроможності наших студентів необхідно впроваджувати нові механізми, що мають стимулювати студентів до їх власних новацій як у науковій, так і в соціальній, організаційській сферах. **Щоб конкурентний потенціал наших студентів був активований та перетворений на фактичну конкурентоспроможність, менеджменту університету та факультетів, слід імплементувати нові форми роботи зі студентами, поєднуючи їх з традиціями університету — така загальна ідея прозвучала у виступах заступників декана з виховної роботи юридичного факультету Ю. М. Рижук та факультету міжнародної економіки та менеджменту Є. Ю. Молчанової.**

Як підкреслила **Ю. М. Рижук**, основними складовими в організації виховання студентства у позанавчальний час на юридичному факультеті є:

1. Інститут кураторства

Інститут кураторства на юридичному факультеті функціонує з 2000 року. За кожною кафедрою факультету розпорядженням декана закріплюється відповідний курс, кураторами якого стають викладачі даної кафедри. **Цікавим у роботі кураторів на юридичному факультеті є те, що викладачі-куратори працюють з групою з першого курсу до п'ятого, тобто все навчання студентів в університеті.** В організації виховної роботи на першому і другому курсах відповідним кафедрам надають допомогу органи студентського самоврядування факультету і старших курсів: Студентська рада третього курсу — на першому курсі; Студентська рада четвертого

курс — на другому курсі.

2. Студентське самоврядування — профбюро та Рада факультету

Студентський деканат — виконавчий орган Студентської ради, завдання якого полягають в наступному:

- вдосконалення навчально-виховного процесу;
- підтримання належної дисципліни серед студентів факультету;
- зростання рівня участі студентської молоді в громадсько-політичному житті;
- організація і проведення громадських, навчальних та інших заходів під час навчального процесу.

Штаб по успішності при студентському деканаті — також винахід юридичного факультету. Штаб з питань моніторингу відвідуваності лекційних і семінарських занять студентами юридичного факультету ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана» — окремий орган, що входить до складу навчально-виховної комісії студентського деканату юридичного факультету.

У 2009 році був розроблений та прийнятий спільним рішенням органів студентського самоврядування та вченою радою юридичного факультету **«Морально-етичний кодекс студентів юридичного факультету ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»**, який покладено в основу виховної роботи на факультеті. Складається він з семи основних статей, що висвітлюють загальнолюдські моральні цінності, ідеї державності, незалежності та демократичності України, цінностей юриста-професіонала, а також кращих традицій університету та факультету.

ЗМІСТ КОДЕКСУ:

Стаття 1. ВИСОКА МОРАЛЬНІСТЬ, ПАТРИОТИЗМ.

Стаття 2. ЛЮДЯНІСТЬ ТА АКТИВНА ЖИТТЄВА ПОЗИЦІЯ.

Стаття 3. ПОТЯГ ДО ІСТИНИ, ВИСОКИЙ ПРОФЕСІОНАЛІЗМ.

Стаття 4. САМОВДОСКОНАЛЕННЯ.

Стаття 5. ВІРНИСТЬ ТА НАДІЙНІСТЬ.

Стаття 6. ПОРЯДНІСТЬ ТА САМОДИСЦИПЛІНА.

Стаття 7. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ.

3. Юридична клініка «Соціальна справедливість», роботу якої забезпечують саме студенти-старшокурсники, для яких це перший крок до професійної діяльності

Існує з 2002 року. Юридична клініка юридичного факультету належить до клінік загальної юридичної практики. Опрацювання студентами різних справ є безперечною перевагою клініки загальної практики. Особливо це важливо для студентів, які після завершення навчання планують займатися практичною діяльністю.

4. Рада по працевлаштуванню

Рада по працевлаштування випускників юридичного факультету є громадським колегіальним дорадчим органом при декані юридичного факультету. Саме дана рада проводить роботу з організації переддипломної практики випускників юридичного факультету. Основне завдання Ради – працевлаштування студентів. За час існування Ради (3 роки) майже 300 студентів було працевлаштовано.

5. «Асоціація випускників юридичного факультету ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана», яка об'єднує всіх випускників ЮФ КНЕУ. Напрями її діяльності:

- Організація корпоративних заходів: День юриста, День юридичного факультету;
- Проведення ділових заходів – конференції, круглі столи, форуми;
- Організаційна робота з випускниками – відзначення пам'ятних та значних подій;
- Допомога у працевлаштуванні – День кар'єри на юридичному факультеті;
- Сприяння співробітництву між випускниками, викладачами та студентами юридичного факультету;
- Надання всесторонньої підтримки випускнику юридичного факультету для реалізації ним своїх різнобічних можливостей.

Інші напрямки, які є важливими для кожного члена Асоціації.

6. Центр художньої творчості юридичного факультету

Факультет має свої творчі традиції. З метою подальшого поглиблення поваги і любові до надбання культурних цінностей українського народу та розвитку художньої творчості студентів і вик-

ладачів факультету, організовується та проводиться конкурс-огляд художньої творчості української пісні, музики і танцю.

7. Факультетська газета «Правознавець»

Комісія по роботі з мас-медіа допомагає у випусках газети «Правознавець». Сприяє об'єктивному висвітленню подій студентського життя і навчального процесу в засобах масової інформації. Готуючи газету юридичного факультету «Правознавець», редакція отримує не лише «перли» студентської творчості, але й творчі доробки викладачів. З кожним випуском газети можна дізнатися не лише про цікаві новини факультету, але й поринути у вир наукових дискусій.

8. Телестудія юридичного факультету (ЮФ-тв)

Є структурним підрозділом юридичного факультету. Здійснює свою діяльність у взаємодії із редакцією газети юридичного факультету «Правознавець».

Напрями роботи:

- створення інформаційних сюжетів про події на факультеті, анонси подій та новини факультету;
- створення регулярних новинних програм, тематичних відеожурналів;
- тематичні передачі про події в житті студентів та викладачів (день університету, день факультету, день юриста, конференції, «Клуб цікавих зустрічей», засідання Вченої ради тощо);
- невеликі тематичні фільми з окремих напрямків діяльності факультету та про окремі структурні підрозділи факультету;
- створення рекламних, іміджевих та інформаційно-довідкових матеріалів про факультет.

9. Клуб цікавих зустрічей

На юридичному факультеті працює клуб цікавих зустрічей, який допомагає студентам більше дізнатися про майбутню професію, дає можливість професійного спілкування з відомими юристами, політиками, а також недавніми випускниками, які зможуть поділитися своїми планами, досягненнями і проблемами. Метою створення Клубу було: забезпечення дозвілля та культурно-освітніх потреб не лише студентів, а й викладачів факультету; всебічний розвиток різноманітних талановитих ідей; об'єднання та задоволення професійних, творчих та інших

інтересів студентів та викладачів. Свою діяльність Клуб розпочав у 2004 році. Членство у Клубі здійснюється на принципах добровільної участі та рівноправності інтересів кожного у задоволенні соціальних, духовних, культурних, спортивних та інших спільних потреб членів Клубу.

«На факультеті міжнародної економіки та менеджменту заміслилися над зміною підходів у навчально-виховному процесі студентів, враховуючи запити сьогодення. Протягом 2013-2014 н. р. були виокремлені два основних напрямки реформування: інститут кураторства та студентська ініціатива» – зазначила у своєму виступі Є. Ю. Молчанова (заступник декана факультету МЕІМ з виховної роботи).

Як результат, на факультеті була створена асоціація кураторів. Основна мета асоціації – взаємодія кураторів, обмін досвідом та проведення спільних заходів. Куратори під час першої зустрічі з групою з'ясовують основні сфери інтересів. Це не є новою практикою, проте не завжди ця інформація була спрямована на розвиток кожного окремого студента як особистості. Наша задача – виявити спільні сфери інтересів студентів факультету МЕІМ та разом зі студентами провести такі заходи. Такий вдалий експеримент дозволив нам охопити своєю увагою кожного студента, зважаючи на його особистий творчий та науковий потенціал.

Другим інноваційним напрямком стало створення Креативної студії. Це форум, на якому найбільш ініціативні студенти факультету виступають з пропозиціями щодо поліпшення сфер реалізації свого потенціалу. Перші результати такої роботи були представлені в декількох напрямках: наукова робота (активна участь студентів в наукових конференціях на території України та поза її межами); інформаційне забезпечення: студенти створили інформаційний центр, мета якого популяризувати всі форми позааудиторного проведення часу, та підвищують кількість відвідування сайту університету за рахунок розповсюдження інформації щодо основних заходів в соцмережах; підтримка творчих здібностей студентів: креативне оформлення поверхів факультету на свята своїми руками; проведення різних форм змагань між студентами та викладачами (Караоке батл, баскетбольні змагання та змагання на біль-

ярді); організація Квесту, воркшопу та благодійницьких аукціонів; підтримка патріотичного духу: проведення дня вишиванки, свято «тиждень факультету», коли студенти приходили в кольорах факультету (біло-зелені). Всі ці та інші заходи змогли поєднати під час проведення тижня факультету, метою якого було зацікавити та залучити всіх студентів, незважаючи на їх сфери інтересу. Свою першу підтримку студія отримала від кафедри української мови та літератури. Разом з кафедрою студенти провели декілька спільних заходів, таких як «міжкультурна феєрія» – презентація іноземними студентами своєї культури, конкурс фотоцитат та творчий літературний вечір.

Підтримка студентської ініціативи з боку керівництва факультету має свої перші результати. В цьому навчальному році студенти вийшли з новою пропозицією – створити фінансову лабораторію. На цю ініціативу вже відгукнулися Інститут фондового ринку та кафедра міжнародних фінансів.

Керівництво факультету активно буде підтримувати своїх студентів щодо їх ініціатив на шляху підвищення їх самооцінки, креативності та конкурентоспроможності.

Таким чином, виховна робота була і залишається важливим компонентом навчально-виховного процесу в університеті. Її стан не раз розглядався на засіданнях вченої ради та ректорату, де приймалися важливі та потрібні рішення, завдяки чому склалася цілісна система виховання, що передбачає досить різноманітний набір виховних заходів. Для досягнення більшої ефективності виховної діяльності у процесі планування підрозділи університету дотримуються принципів науковості, гуманізації, демократизації, єдності освіти і виховання та ін. Враховується й те, що світоглядні знання переходять у погляди та переконання лише тоді, коли засвоєння їх відбувається в цікавій та емоційній формі. Тому перевага надається тим формам і методам роботи зі студентами, які викликають в них посилену зацікавленість.

І. А. Балягіна, заступник проректора з виховної роботи

Ми і світ

КУРС ПОЛЬСЬКОЇ У КНЕУ

Відносини між Україною та Республікою Польща на міжнародному рівні розвиваються протягом багатьох років. Вони включають у себе співпрацю в галузі міжнародної політики, зокрема європейської інтеграції, економіки, освіти, науки, культури. Всебічні зв'язки між народами України і Польщі мають давні історичні традиції.

У галузі освіти зараз спостерігається неймовірне зацікавлення українських громадян навчанням у Польщі. Велика кількість українських вишів співпрацює з польськими навчальними закладами. Польська мова є нескладною для українців, оскільки вона теж є слов'янською мовою. Вона доступна, подібна до української, а деякі спеціалісти навіть вважають, що різниця між польською та українською мовами навіть менша, ніж між українською і російською. Ось чому ця мова є популярною в Україні у наш час. Протягом століття за двосторонніми угодами університет налагоджував тісну співпрацю з провідними вищими навчальними закладами різних країн. Одними з таких університетів-партнерів КНЕУ стали вузи Польщі: Економічний університет в Катовіцах, Краківський університет економіки, Економічний університет м. Познань, Люблінська політехніка у м. Люблін.

Кафедра української мови та літератури також підтримує цей загальноуніверситетський вектор, налагоджуючи науково-освітні зв'язки з мовними кафедрами Люблінського університету імені Марії Кюрі-Скłodовської, Університету імені Адама Міцкевича у Познані, Люблінського Католицького університету Яна Павла II та іншими.

ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана» постійно оновлює перелік навчальних курсів, перебуваючи в центрі сучасного інноваційного освітнього процесу, оскільки метою є підготовка фахівців найвищої кваліфікації, які здатні ефективно працювати в умовах мультинаціонального глобального середовища. Пріоритетними в цій праці є дотримання високого рівня викладання саме мовних дисциплін. З цією метою у Київському національному економічному університеті імені Вадима Гетьмана був започаткований курс «Польська мова». Його метою є практичне засвоєння студентами польської мови та нормативної бази її функціонування в комунікативно-мовних ситуаціях у різних сферах професійної діяльності та побуту. Як зазначила

куратор курсу «Польська мова» в КНЕУ, кандидат філологічних наук Л. М. Бондарчук, у результаті вивчення цього предмету студенти знатимуть основні правила польського правопису та особливості стилів сучасної польської літературної мови; ознайомляться із здобутками сучасної польської лексикографії і термінографії; дізнаються про специфіку перекладу польською мовою української економічної лексики та термінології.

17 вересня у конференц-залі КНЕУ ім. В. Гетьмана відбулася урочиста презентація курсу «Польська мова», ініційована кафедрою

рою української мови та літератури. В ній взяли участь ректор КНЕУ А. Ф. Павленко, перший проректор з науково-педагогічної та наукової роботи Д. Г. Лук'яненко, декан факультету міжнародної економіки і менеджменту Ю. М. Солодковський, завідувач кафедри української мови та літератури Л. С. Козловська, викладачі курсу «Польська мова» Л. М. Бондарчук, та Л. О. Єрмак, а також студенти, які вивчають цю дисципліну. Також на презентацію до КНЕУ завітав керівник консульського відділу Посольства Республіки Польщі в Києві пан Рафал Вольський.

Кожен із учасників у своїх виступах наголосив на важливості і актуальності вивчення польської мови, особливо для студентів, які

бажають навчатися у польських вищих навчальних закладах. Окрім цього, як зазначив Ю. М. Солодковський, знання іноземних мов, зокрема польської, надає конкурентні переваги випускникам факультету міжнародної економіки і менеджменту на ринку праці.

Надзвичайно цікавими були презентації студентів, за допомогою яких вони ознайомили своїх колег з історією, мовою та культурою Республіки Польщі. Розпочали виступи Святослав Марчук і Ольга Максимець, які розповіли про історію та здобутки нашого університету, а також про його зв'язки з польськими вищими навчальними закладами. Про Польщу та її історію розказали Павло Тхорик і Марія Кулик. Олена Дзюбка та Ігор Остришко висвітлили у своїй презентації особливості розвитку польської мови та її сучасний стан. Інформативним і насиченим був виступ Дар'ї Товкун та Влада Нечая, оскільки вони запропонували до уваги аудиторії цікаві факти, пов'язані з багатою та самобутньою літературою Польської Республіки.

Перед студентами виступив головний редактор газети «Dziennik Kijowski» Станіслав Пантелюк. Присутнім на презентації був також голова Співки поляків України Антон Стефанович.

У кінці презентації виступив Керівник консульського відділу Посольства Республіки Польщі в Києві Пан Рафал Вольський, який у своїй промові запевнив, що співпраця між Польщею та Україною на рівні вищих навчальних закладів стане тіснішою. Така політика є пріоритетною для обох держав. Пізніше Пан Консул урочисто відкрив у нашому університеті польський кабінет, де студенти зможуть вивчати польську мову. Він також відвідав музей КНЕУ та залишив свій відгук у Книзі почесних гостей університету.

Щоб увінчати цю знаменну подію, ректор університету А. Ф. Павленко запропонував кожного року 17 вересня відзначати свято під назвою Дні Польщі в Київському національному економічному університеті. Це сподобалося усім присутнім, а особливо студентам, оскільки вони матимуть змогу практично застосовувати свої знання та показати все те, чому вони навчилися, вивчаючи польську мову.

Ольга Максимець, Святослав Марчук та Анастасія Семка, студенти 2-го курсу факультету міжнародної економіки і менеджменту

Бібліографічний список видатного науковця

У понад столітню історію нашого університету, найстарішого економічного вищого навчального закладу України, вписано чимало імен бесвітньо відомих учених, імен колишніх студентів і викладачів, які уособлюють собою окрасу Альма-матер. Серед них гідне місце посідає Костянтин Григорович Воблий (1876-1947) — відомий учений-економіст, економіко-географ, доктор політичної економії і статистики, академік ВУАН, віце-президент АН УРСР, Заслужений діяч науки України. Один із засновників економічної географії, організатор академічної науки та досліджень народного господарства в Україні, розробник методики підготовки наукових кадрів. Автор підручників та оригінальної політекономічної концепції продуктивних сил України.

Бібліографічний список видатного науковця налічує близько 500 назв надрукованих матеріалів, серед яких понад 200 — це ґрунтовні праці з проблем економіки й споріднених наук, більше 40 рецензій на вітчизняні й зарубіжні наукові видання. За участю і під редакцією К. Г. Воблого вийшло понад 20 праць, у т. ч. фундаментальні видання Академії наук.

Про життєвий шлях та наукову спадщину вченого можна знайти вичерпну інформацію в енциклопедичних і спеціалізованих виданнях, а от про внесок у становлення й розвиток нашого навчального закладу, часів коли він називався Київським комерційним інститутом, а згодом Київським інститутом народного господарства, хочеться подати детальніше, адже з ним пов'язані понад 20 років життя Костянтина Григоровича. К. Воблий обіймав різні посади: приват-доцент, професор, декан економічного відділення, учений-секретар, ректор ККІ; успішно поєднував викладацьку й науково-дослідницьку роботу, виконував постійні доручення на загальних засадах, брав активну участь у громадському житті.

У 1907 р., майже з самого заснування Вищих комерційних курсів, К. Воблий був запрошений як викладач. На цей час він вже відомий учений, автор надрукованих робіт: «Проблема воспитания по Канту: Очерк из истории педагогики», «Вопрос о методе в истории политической экономии» та ін. Після повернення з Польщі, де закінчив юридичний факультет Варшавського університету, у Київському університеті Св. Володимира він склав іспит на ступінь магістра політичної економії, отримав звання приват-доцента по кафедрі політичної економії і статистики і почав викладати тут політичну економію. Одночасно з університетським курсом у комерційному він читав теорію політичної економії.

Крім читання лекцій Костянтин Воблий одразу долучився до виконання відповідальних доручень, зокрема до роботи у Товариствах, що діяли при ККІ. «Товариство опіки над вищою комерційною освітою міста Києва», створене у квітні 1909 року, мало забезпечувати матеріально-технічне існування Комерційного інституту: господарську діяльність, будівництво приміщень, організацію й поповнення бібліотек, оснащення музею та спеціалізованих кабінетів і лабораторій. К. Воблий був обраний до керівної Ради Товариства та працював у складі Бібліотечної комісії.

«Товариство сприяння розповсюдженню комерційних знань», затверджене 8 грудня 1910 року, мало на меті поширення знань про економічні та комерційні науки в межах Південно-Західного краю: право заснування денних та вечірніх торговельних класів, курсів спеціальних предметів комерційного профілю, торговельних шкіл та комерційних училищ. Окрім того, організацію публічних лекцій та виступів з рефератами, що мали відношення до торговельно-промислової справи, а також заснування мережі спеціальних музеїв тощо. В цьому Товаристві К. Воблий входив до керівного Комітету та очолював комісію з організації і проведення публічних лекцій.

К. Г. Воблий разом із М. Довнар-Запольським (засновником і першим директором ККІ) були

ініціаторами створення у 1908 р. київського «Товариства економістів», що мало вести аналіз та узагальнення економічного становища півдня Росії, регіону, що розвивався швидкими темпами, та розробку нагальних проблем економічної науки. Діяльність Товариства безумовно сприяла приділенню гідної уваги науково-дослідній роботі в комерційному інституті. Як викладацькі, так і студентські наукові роботи друкувалися у заснованому 1909 року журналі «Известия Киевского Коммерческого института», який висвітлював хроніку студентського життя, навчальні програми, методологічні розробки окремих курсів.

У 1910 році К. Воблого на два роки обрали деканом економічного відділення (найбільшого з двох, що були на той час у комерційному), мав справлятися з усіма організаційними, навчальними й побутовими проблемами. Інститут активно проводив підготовку й видання підручників.

К. Г. Воблий долучився до видавничої справи, підготувавши: курс лекцій «Статистика» (1908, витримав шість видань); «Основы экономики страхования» (1914, 1915, два видання); «Начальный курс политической экономии: История, теория и финансы» (1918, два видання); «Экономическая география Украины» (1919, п'ять видань українською мовою).

К. Воблий організував відомий економічний семінарий, справжню школу економістів-науковців, впродовж 1913-1915 років підготував три випуски «Труды экономического семинария К. Г. Воблого при Киевском коммерческом институте». Публікувалися і результати науково-дослідної роботи студентів комерційного. Яскравим прикладом є робота С. Остапенка «Персидский рынок и его значение для России». Вона була видана окремою книгою у рубриці «Труды экономического семинария проф. К. Г. Воблого» і відзначена премією ККІ. Цікаво, що премію надали у вигляді сплаченого закордонного відрядження. Вже з 1912 р. (після присвоєння інституту статусу державного) стало можливим для студентів проходити практику за кордоном. Студентів направляли не лише до європейських країн: Болгарії, Італії, Бельгії, Франції, Португалії, Баварії, але і до США, Японії, Туреччини, Персії, Сирії та Палестини, Монголії, Китаю. Звіти про закордонні відрядження також вміщувалися в «Известиях ККИ». Потім звіти (деякі скорочено, деякі у повному обсязі) стали видаватися окремими збірками під назвою «Отчеты о

заграничних командировках студентов Киевского коммерческого института». Відомо про чотири таких випуски. До речі, у другому випуску опублікована ще одна наукова робота С. Остапенка — «Торговые палаты в Германии».

Детальніше про колишнього випускника та згодом викладача Сергія Степановича Остапенка можна почитати у газеті «Економіст» № 28-30 за 2009 р. «Удостоєна премії Київського комерційного» та №22-25 за 2011 р. «Враховуючи наукову цінність».

У комерційному інституті, крім фундаментальної, заснованої ще в 1906 році при відкритті Вищих комерційних курсів, та студентської (бібліотеки підручників), що була відкрита у 1909 р., поступово відкривалися спеціалізовані бібліотеки та читальні у навчально-допоміжних закладах інституту, таких як: фізичний кабінет, хімічний кабінет, лабораторія аналітичної хімії, лабораторія технічної хімії, статистичний кабінет, музей товарознавства. З осені 1910 р. у ККІ почав працювати фінансово-економічний кабінет (семінарий).

Семінарий та семінарска бібліотека мали за мету, з одного боку, допомагати в наукових розробках окремих тем і питань у галузі економічного та фінансового життя Російської імперії та закордону; з іншого — навчати користувачів розбиратися в законодавчому та статистичному матеріалі, аналізувати, систематизувати та розробляти цей матеріал, давати можливість читачам засвоювати техніку наукової роботи. Для цього в бібліотеці зосереджувалися найсвіжіші видання необхідних матеріалів, зокрема видання урядових та суспільних організацій Росії. Разом з тим в бібліотеці семінарії знаходився і достатній перелік іноземної (переважно німецької) літератури, були широко представлені комплекти наукових журналів російською, французькою, англійською та італійською мовами.

У квітні 1911 р. К. Воблий успішно захистив докторську дисертацію і йому був присвоєний ступінь доктора політичної економії і статистики та вчене звання ординарного професора Київського університету; на цій посаді він працював до 1920 р. (до закриття всіх шести університетів, що були на той час в Україні).

Одночасно з 1912 р. по 1917 р. Костянтин Григорович працював професором Київського комерційного інституту по кафедрі політичної економії, опублікував план створення соціального кабінету при музеї інституту, а з 1917 по кінець 1918 р. обіймав послідовно посади вченого секретаря Ради і виконуючого обов'язки ректора. Час його ректорства був бурхливим, багатим на зміни, та попри всі складнощі заклад працював, і навіть за ініціативи К. Воблого 13 жовтня 1918 р. у колонній залі Київського комерційного інституту відбувся перший всеукраїнський з'їзд економістів і статистиків. Та вже через місяць інститут таки було закрито до квітня 1919 р. Перерва у роботі була спричинена окупацією Києва австро-німецькими військами.

Саме в цей період перерви Костянтин Григорович виїхав до Симферополя, куди були запрошені деякі професори на чолі з К. Г. Воб-

лим для читання лекцій у шойно відкритому Таврійському університеті. Подальший перебіг політичних подій і змін влади перекреслив сподівання на перспективи цього університету, його, як і всі інші українські університети, теж реорганізували у інститут народної освіти. Потреба у читанні лекцій професорами відпала, К. Воблий повернувся до Києва.

17 травня 1919 р. професора К. Г. Воблого як відомого вченого-економіста і педагога вищої школи було обрано академіком УАН зі спеціальності "промисловості і торгівлі". Відтоді з АН було практично пов'язане все подальше життя вченого. У 1921 р. академік К. Г. Воблий стає членом III соціально-економічного відділу ВУАН, де зосереджувалася на той час основна економіко-географічна діяльність, очолює в ньому науково-дослідну кафедру економіки, торгівлі й промисловості, а у 1922 р. був одним із організаторів Товариства економістів у Києві, спочатку очолював в ньому кооперативну секцію, а впродовж 1923-1927 рр. був головою президії.

Одночасно з 1919 по 1930 рр. (до реорганізації інституту) К. Воблий продовжував викладати на кафедрі політекономії і статистики промисловості та економіки страхування Київського інституту народного господарства. У 1927-1928 рр. був призначений заступником керівника науково-дослідної кафедри кооперації Київського кооперативного інституту та керівником кафедри торговельної секції.

У Всеукраїнській академії наук 1927-1930 роки К. Воблий керував Комісією з вивчення народного господарства України. У 1928-1939 рр. був обраним віце-президентом і членом президії ВУАН.

30-ті роки були дуже складними, почалися політичні репресії, особливо зазнали утисків українські вчені, зокрема й Академія наук. К. Воблий в цей час майже нічого не друкував, а у страшному 1937-му мав навіть виїхати з Києва до рідної Полтавщини.

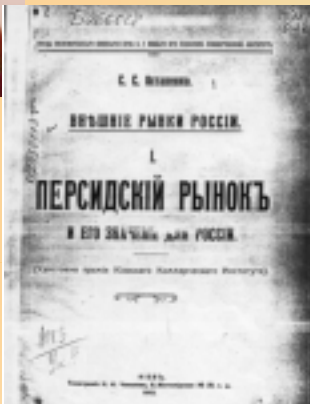
У 1939 р. повертається до педагогічної діяльності, очолив кафедру економічної географії у Київському державному університеті і керував нею по 1941 р., одночасно завідував сектором економічної географії Інституту економіки АН УРСР до 1942 р.

За видатні наукові здобутки, внесок у розвиток продуктивних сил країни, плідотворну педагогічну діяльність і виховання висококваліфікованих кадрів наукових працівників вченому 1944 р. було присвоєно почесне звання Заслуженого діяча науки Української РСР та нагороджено орденом Трудового Червоного прапора; 1945 р. нагороджено медаллю «За доблесну працю у Великій Вітчизняній війні 1941-1945 рр.» і 1946 року — орденом Леніна.

Помер К. Г. Воблий 12 вересня 1947 р. в м. Києві. Похований на Лук'янівському кладовищі.

Пам'ять про видатного вченого живе у його наукових трудах, що не втратили своєї цінності донині.

Людмила Рінгіс, голова правління клубу «Дорогами до прекрасного»

Вітаємо

Ювіляри вересня:

Варбан Євген Олександрович, доцент кафедри педагогіки та психології;
Дзюба Костянтин Миколайович, слюсар-сантехнік служби головного механіка;

Дибкова Людмила Миколаївна, професор кафедри інформатики;

Загородній Ігор Петрович, старший викладач кафедри міжнародного менеджменту;

Камінський Євген Леонардович, провідний інженер відділу ТЗНП Навчального центру;

Клименко Ольга Федорівна, доцент кафедри інформатики;

Кузьменко Людмила Григорівна, начальник фінансово-економічного відділу;

Ленко Володимир Миколайович, охоронник служби охорони;

Лепіхов Юрій Олександрович, охоронник служби охорони;

Макаренко Валентина Василівна, гардеробниця господарського відділу корпусу №1;

Сафонова Людмила Дмитрівна, доцент кафедри фінансів;

Терещенко Світлана Іванівна, доцент кафедри української мови та літератури;

Федосов Віктор Михайлович, завідувач кафедри фінансів;

Червінська Лариса Михайлівна, старший викладач кафедри іноземних мов факультету управління персоналом та маркетингу;

Шаласєва Тетяна Петрівна, асистент кафедри регіональної економіки;

Шульженко Федір Пилипович, завідувач кафедри теорії та історії держави і права;

Шупик Катерина Петрівна, кастелянка гуртожитку №3 студмістечка;

Юрченко Віктор Михайлович, охоронник служби охорони.

Відповідальний редактор Тетяна ПРОКОПЧУК
Верстка Ганна ГАРАЩУК
Літературний редактор Анна НЕСТЕРЕНКО
Фотокореспондент Гліб МАЛОШТАН

Реєстраційне свідоцтво № 161 серії КІ від 21.05.96.
Адреса редакції: 03680, Київ, просп. Перемоги, 54/1, КНЕУ,
кімн. 340, тел.: 456-6900, 456-7146, 371-6101,
e-mail: economist@kneu.edu.ua

Віддруковано у видавництві "Преса України",
03047, Київ, просп. Перемоги, 50. Зам. 3239005. Тираж 1000.
За зміст і достовірність викладених фактів редакція
відповідальності не несе.